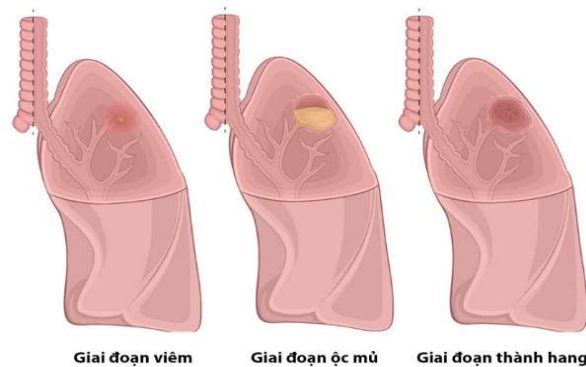

Tri thức bệnh áp xe phổi

I. Áp xe phổi là gì

Áp xe phổi là bệnh nhiễm trùng phổi. Bệnh gây ra tình trạng sưng mủ, hoại tử mô phổi và hình thành của các khoang chứa các mảnh vụn hoại tử hoặc dịch do bị nhiễm vi sinh vật. Sự hình thành của nhiều áp xe có thể dẫn đến viêm phổi hoặc hoại tử phổi. Áp xe phổi được phân thành 2 loại:

- **Áp xe phổi nguyên phát:** là sự hình thành các ổ nang mủ trên một phổi lành, chưa có tổn thương hay bệnh lý trước đây.
- **Áp xe phổi thứ phát:** các ổ nang mủ được hình thành trên một phổi bệnh lý, tồn tại các tổn thương cũ như hang lao, giãn phế quản, nang phổi.

Hình 1: Các giai đoạn bệnh áp xe phổi

II. Nguyên nhân gây ra áp xe phổi

- **Nhiễm trùng:** đây là nguyên nhân chiếm trong đa số các trường hợp áp xe phổi.
- **Vi khuẩn kỵ khí:** là nhóm vi khuẩn phổ biến nhất với một số loại vi khuẩn kỵ khí thường gặp là *Bacteroides melanogenicus*, *Bacteroides fragilis*, *Peptococcus*, *Peptostreptococcus*, *Fusobacterium nucleatum*,...
- **Tụ cầu vàng:** có tên gọi là *Staphylococcus aureus*. Tụ cầu vàng gây ra bệnh cảnh lâm sàng khá nặng nề, tổn thương nhu mô phổi và cả màng phổi, gây suy hô hấp cấp tính và nhiễm trùng nhiễm độc.
- **Một số vi khuẩn khác:** cũng có thể gây bệnh áp xe phổi như phế cầu, liên cầu tan máu nhóm A, các vi khuẩn Gram (-) như *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella pneumophila*, *Hemophilus influenzae*.

- **Ký sinh trùng:** thường gặp nhất là amip thứ phát sau áp xe gan, ruột.
- **Nấm:** Một số loại nấm gây bệnh như Mucoraceae, Aspergillus spp.
- **Bệnh lý nền tại phổi:** như u phổi gây tắc nghẽn, ung thư phổi gây bội nhiễm hay hoại tử, nhồi máu phổi, giãn phế quản, lao phổi có hang, kén phổi bẩm sinh...

III. **Biến chứng của áp xe phổi**

Áp xe phổi nếu không được điều trị sớm hoặc điều trị không đúng cách đều có khả năng gây ra nhiều biến chứng nguy hiểm như: **Áp xe phổi ho ra máu:** Do tình trạng vỡ mạch máu, đặc biệt nghiêm trọng khi ổ áp xe ở gần rốn phổi. Nếu không được cấp cứu kịp thời có thể ảnh hưởng tới tính mạng. **Tràn mủ màng phổi:** Xảy ra khi ổ áp xe bị vỡ thông với màng phổi. **Nhiễm trùng máu:** Khi vi khuẩn trong ổ áp xe xâm nhập vào máu, gây sốc nhiễm trùng và có thể tử vong. Ngoài ra, áp xe phổi còn gây ra những biến chứng khác như: **Xơ phổi, giãn phế quản, áp xe não...**

IV. **Đối tượng có nguy cơ mắc bệnh áp xe phổi**

Các yếu tố làm tăng nguy cơ mắc bệnh áp xe phổi bao gồm:

- Tuổi tác: Những người lớn trên 60 tuổi có nguy cơ mắc bệnh cao hơn
- Nghiện rượu, thuốc lá, sử dụng ma túy
- Tổng trạng suy kiệt, mệt mỏi, suy dinh dưỡng
- Mắc bệnh đái tháo đường và các bệnh phổi mãn tính khác như u phổi, ung thư phổi, giãn phế quản, lao phổi, kén phổi bẩm sinh, thuyên tắc phổi
- Cơ địa suy giảm miễn dịch
- Sau gây mê, đặt nội khí quản, lưu đường truyền tĩnh mạch lâu ngày
- Sau phẫu thuật vùng răng hàm mặt, tai mũi họng
- Chấn thương ngực hở, có dị vật kèm theo
- Khó nuốt, rối loạn chức năng hầu họng.